

Sygn. akt III CZ 48/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi R. T. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego
w K. Wydział I Cywilny z dnia 16 lutego 2006 r., przy uczestnictwie D. T. następcy
prawnego J. T.

o podział majątku wspólnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 października 2015 r.,

zażalenia skarżącej

na postanowienie Sądu Rejonowego w K.

z dnia 18 maja 2015 r.,

1. oddala zażalenie,

**2. nie przyznaje pełnomocnikowi skarżącej z urzędu adw. M.
H. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w
postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 kwietnia 2010 r., określonym jako pozew o ochronę posiadania, złożonym przeciwko J. T. i Skarbowi Państwa- Sądowi Okręgowemu, R. T. domagała się przywrócenia jej posiadania mieszkania położonego w K. przy ul. Z. [...] oraz działki gruntu położonej w P., naruszonego, zdaniem powódki, wydaniem przez Sąd Rejonowy w K. postanowienia z dnia 16 lutego 2006 r. w przedmiocie podziału majątku wspólnego byłych małżonków R. T. i J. T. Zgodnie z treścią tego prawomocnego postanowienia, opisany wyżej lokal mieszkalny i działka gruntu zostały przyznane na własność wnioskodawcy J. T., pozostałe zaś składniki majątku wspólnego przypadły uczestniczce R. T.

W dniu 16 lipca 2014 r. R. T. sprecyzowała, iż opisany wyżej pozew jest w istocie skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem opisanego wyżej prawomocnego postanowienia działowego Sądu Rejonowego z dnia 16 lutego 2006 roku.

Postanowieniem z dnia 18 maja 2015 r. Sąd Rejonowy odrzucił tę skargę z uwagi na jej wniesienie przez skarżącą osobiście, a więc bez zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego przewidzianego w art. 87¹ § 1 k.p.c. W zażaleniu na to postanowienie R. T. wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia z uwagi na naruszenie jej prawa do sprawiedliwego osądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia stanowi nadzwyczajny, wysoce sformalizowany środek zaskarżenia skierowany przeciwko prawomocnym wyrokom sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie oraz przeciwko prawomocnym postanowieniom sądów drugiej instancji wydanych co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym kończącym postępowanie w sprawie. Jest w związku z tym obwarowana szeregiem wymogów konstrukcyjnych i formalnych; musi być ponadto sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika, zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, będąca przedmiotem oceny w niniejszej sprawie, została wniesiona przez R. T. osobiście, a więc bez zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego, które to uchybienie powoduje odrzucenie skargi a limine na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c.

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2011 r. I CZ 59/11, nie publ., z dnia 5 października 2010 r., IV CZ 67/12, nie publ. oraz z dnia 23 lutego 2012 r., V CZ 132/11, nie publ.). Uzupełnienie, czy też „poparcie” przez profesjonalnego pełnomocnika skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem lub skargi kasacyjnej, wniesionej przez stronę osobiście, nie spełnia ustawowego wymagania zachowania przymusu, o którym mowa w art. 87¹ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2014 r. II CZ 84/13, nie publ., z dnia 11 marca 2008 r., II CZ 2/08, niepubl. oraz z dnia 11 maja 2010 r., II PZ 11/10, niepubl.).

Już więc tylko z tej przyczyny zaskarżone postanowienie o odrzuceniu skargi jest zgodne z prawem, co prowadzi do oddalenia zażalenia. Ponadto skarga została wniesiona od prawomocnego postanowienia sądu pierwszej instancji. Tymczasem, jak wynika z akt sprawy, R. T. złożyła w ustawowym terminie wnioski o doręczenie jej postanowienia Sądu Rejonowego z uzasadnieniem, ale nie wywiodła apelacji, co oznacza, że nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c.). Wyjątkowa lakoniczność zażalenia, brak skonkretyzowanych zarzutów oraz ich motywacji uzasadnia odmowę przyznania pełnomocnikowi skarżącej z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, Nr 6, poz. 123, z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, Nr 3, poz. 41, z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSNC 2011/C, poz. 72).

kc